Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
vav@eduskunta.fi

Lausunto
18.11.2021

Viite: HE 212/2021 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE ENERGIAVEROTUSTA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTTAMISEKSI

Esityksessä alempaan sähköveroluokkaan II siirrettäisiin sähkö, joka käytetään kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon lämpöä tuottavissa lämpöpumpuissa ja sähkökattiloissa. Myös kaukolämpö- tai kaukokylmäverkkoon liittämättömissä lämpöpumpuissa, joiden kokonaisteho on vähintään 0,5 megawattia, ja geotermisen lämpölaitoksen kiertovesipumpuissa käytettävä sähkö kuuluisi sähköveroluokkaan II. Sähkön ja lämmön yhteistuotannon verotusta muutettaisiin samalla siten, ettei lämpöpumppujen tuottama lämpö kiristäisi yhteistuotantoon käytettävien lämmityspolttoaineiden verotusta.

Sähköveroluokkaan II kuuluvien konesalien piiriä laajennettaisiin siten, että myös nykyistä pienemmät konesalit olisivat oikeutettuja hankkimaan sähköä sähköveroluokan II verolla. Konesaleille säädettäisiin kuitenkin niiden palvelinlaitetehoon, ylijäämälämmön hyötykäyttöön ja energiatehokkuuteen perustuvia vaatimuksia, jotta ne olisivat oikeutettuja hankkimaan sähköä alennetulla veroluokalla. Ne kokonaisteholtaan yli viiden megawatin konesalit, jotka nykyisen lain perusteella ovat olleet veroedun piirissä, saisivat edelleen käyttää sähköveroluokan II mukaan verotettua sähköä ilman lisävaatimuksia.

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin sisältyvää teollisuuden määritelmää laajennettaisiin siten, että teollinen kierrätysmateriaalien valmistus ja jalostus olisivat oikeutettuja energiaverotukiin. Teollisessa kierrätysmateriaalien valmistuksessa ja jalostuksessa käytetty sähkö siirrettäisiin siten alempaan sähköveroluokkaan II.

Biokaasun liikennekäyttöä verotettaisiin energiatuotteiden tavoin energiasisältö- ja hiilidioksidiverolla. Biokaasun lämmitys- ja työkonekäyttö säilyisi edelleen verottomana.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan ympäristövaliokunnalle kunnioittavasti seuraavaa:

<u>Polttoon perustumattoman lämmöntuotannon edistäminen</u>

Teollisen kokoluokan lämpöpumppujen, geotermisen lämmön kiertovesipumppujen, ylijäämälämpöä hyötykäyttöön tuottavien konesalien ja kaukolämpöä tuottavien sähkökattiloiden sisällyttäminen sähköveroluokkaan II on keskeinen keino edistää polttoon perustumatonta lämmöntuotantoa sekä energiajärjestelmien integraatiota ja sähköistymistä. Uudistus liittyy vuoden 2021 alussa voimaantulleeseen sähköveroluokka II veron alentamiseen EU:n sallimaan minimiin.

Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käyttö lämmöntuotannossa vähenee voimakkaasti markkinaehtoisesti EU:n päästökaupan ja energiaverotuksen seurauksena. Kehitys on ollut jopa aiemmin arvioitua nopeampaa. Poistuvan lämmöntuotannon tilalle tarvitaan kor-

vaavaa päästötöntä lämmöntuotantoa. Hallituksen tavoitteena on edistää etenkin polttoon perustuvaa lämmöntuotantoa, koska se vähetään painetta rajallisesti saatavien puupohjaisten polttoaineiden käyttöön. Lämmöntuotannon sähköistyminen lisää myös tarvittavaa joustoa lämpöjärjestelmän ja sähköjärjestelmän välillä.

Sähköveroluokan II edellytyksenä on kaukolämpö- ja kaukokylmäverkkojen ulkopuolella vähintään 0,5 MW:n teho. Työ- ja elinkeinoministeri pitää linjausta hyvänä. Kaukolämmön kanssa kilpailevien suurien kiinteistökohtaisten ratkaisujen välinen kilpailuasetelma ei täten vääristy. Asuinrakennusten kiinteistökohtaisten lämmitysratkaisujen koko on tyypillisesti rajan alapuolella, joten asuinrakennuksia ei aseteta keskenään eriarvoiseen asemaan.

Muutos sähkön ja lämmön yhteistuotannon yhteydessä olevien lämpöpumppujen verotukseen korjaa nykyjärjestelmän ongelman, jossa investointi energiatehokkuutta parantavaan lämpöpumppuun lisää laitoksen verorasitusta.

Ministeriö pitää hyvänä myös 0,5-5 MW konesalien sähköveroluokan II edellytyksenä olevia kriteereitä ylijäämälämmön hyödyntämiselle ja energiatehokkuudelle.

Kierrätysmateriaalien valmistus

Työ- ja elinkeinoministeriö tukee esitystä, jonka mukaan teollinen kierrätysmateriaalien valmistus ja jalostus siirrettäisiin energiaverotukien piiriin. Esitys on linjassa 8.4.2021 kiertotalouden strategisesta ohjelmasta annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen kanssa. Muutos edistää kiertotaloutta ja kohtelee toimialoja yhdenmukaisesti.

Biokaasun verotus

Liikenteessä käytetyn biokaasun sisällyttäminen osaksi valmisteverojärjestelmää on välttämätöntä, koska biokaasu sisällytetään vuoden 2022 alusta liikenteen jakeluvelvoitteeseen. Ministeriö tulee myös esitystä, että kestävä lämmitys- ja työkonebiokaasu on verotonta verkkojen ulkopuolella ja siinä siirto- ja jakeluverkossa, johon se on syötetty. Ministeriö pitää tärkeänä, että kaasun jakeluverkot voivat halutessaan hakeutua verottomiksi jakeluverkoiksi.

Petteri Kuuva
teollisuusneuvos